

Beleid verleende hulpmiddelen bij beperkingen

voorzieningen bij examens voor studenten met een beperking

Da Vinci College

Eigenaar	Dienst Onderwijs
Uitvoering	Hoofden Examinering
Definitieve vaststelling door CvB d.d.	14 juli 2026
Ingangsdatum	1 augustus 2026
Wanneer evaluatie/herijking	Juni 2027

Beperkingen

Het Da Vinci College wil studenten met een beperking een eerlijke kans geven om de examens te halen. De examencommissie heeft als taak om vast te stellen welke voorzieningen zijn toegestaan. De voorzieningen helpen de kandidaat bij het maken van het examen, maar mogen het vereiste niveau van het examen niet aantasten.

De examencommissie onderscheidt 7 brede groepen van beperkingen, waarbinnen bepaalde voorzieningen van toepassing zijn.

Beperkingen	
1.	Dyslexie
2.	Dyscalculie/ ernstige rekenproblemen
3.	Visuele beperking: - blind - slechtziend
4.	Auditieve beperking: - doof - slechthorend
5.	Ernstige spraak- en taalmoeilijkheden (ESM) en taalontwikkeling stoornis (TOS)
6.	Autisme spectrum stoornis (ASS) & AD(H)D
7.	Anders; bijvoorbeeld zeer zware lichamelijke beperking.

De examencommissie moet zich verantwoorden of ze op terechte gronden een voorziening heeft verleend. Daarom worden er bewijzen verzameld over de beperkingen van de student en vastgelegd in het Informatiesysteem Osiris. Voor beperkingen die niet eenduidig waarneembaar zijn, dient een verklaring van een deskundige als bewijs aanwezig te zijn. Alleen voor formatieve toetsen en instellingsexamens kan een Interne Verklaring van een Begeleidingscoördinator als bewijs worden aangedragen.

Voorzieningen

De examencommissies van het DVC hebben gezamenlijk een shortlist opgesteld van de voorzieningen die mogelijk zijn voor studenten met bepaalde beperkingen bij bepaalde examens. De regels voor de centrale examens Nederlands en Engels zijn landelijk vastgesteld door de CVTE. Voor de instellingsexamens -zowel in de algemene vakken als in beroepsgerichte examens- bepalen we zelf de mogelijke voorzieningen. Het vraagt individuele afweging welke aanpassing uit de shortlist in dat geval nodig is. Zeker bij praktijkexamens zal de examencommissie maatwerk moeten betrachten om aanpassingen te doen, die zowel recht doen aan het niveau van het examen als aan de beperkingen van de student. Het *servicedocument passende examinering v.2.0* van het Kennispunt MBO gebruiken we hiervoor als referentie.

Als Da Vinci hebben we afgesproken dat voorzieningen die we mogelijk maken bij examens ook gebruikt moeten kunnen worden in het voorafgaande onderwijs; tijdens de les en bij toetsing. Het is aan de onderwijsteams om dat verder af te stemmen en in te regelen. Ook bij lessen en toetsing zal het gaan om een individuele afweging welke voorzieningen uit de shortlist de student nodig heeft.

De shortlist is niet uitputtend en waar deze niet voorziet is maatwerk nodig. Denk bijvoorbeeld aan een kandidaat die herstellend is van Pfeiffer; tijdelijke onderbreking van het examen zou dan mogelijk kunnen helpen. Het is aan de examencommissie om dit af te wegen. Advies over maatwerkvoorzieningen bij de centrale examens Nederlands en Engels wordt altijd bij het CVTE opgevraagd. Wanneer er geen verklaring van een deskundige (o.a. bevoegd psycholoog of orthopedagoog) kan worden overlegd, wordt aangeraden om de Da Vinci interne verklaring te

Beleid verleende hulpmiddelen bij beperkingen

gebruiken om de beperking/context en de ondersteuningsbehoefte bij de examencommissie duidelijk te maken.

Examenvoorzieningen worden via de Zaak Voorziening in Osiris aangevraagd. Het bewijsstuk (verklaring deskundige of de interne verklaring DVC) wordt hier als bewijsstuk geüpload. Zonder onderliggende verklaring kan de examencommissie geen voorzieningen toekennen.

Shortlist voorzieningen

Centrale examens Nederlands en Engels	Dyslexie	Visuele beperking	Auditieve beperking	ESM en TOS	Autisme Spectrum
Extra tijd maximaal half uur					
Verklanking (= D-examen)					
Maatwerk koptelefoon (standaard) Let op: zelf aanschaffen					
Koptelefoon (noise cancelling) Let op: zelf aanschaffen					
Groter beeldscherm					
Aanwijzing of benoeming van kleuren door toezichthouder bij kleurenblindheid					
Aangepast centraal examen visueel					
Toetsruimte zonder afleiders (**)					
Koptelefoon met muziek (niet bij luisteropdrachten) Let op: zelf aanschaffen					
Wennen aan examenzaal					
Gebarentolk (*)					
Aangepast centraal luisterexamen auditief					
Anderstaligen die ten hoogste 6 jaar onderwijs hebben gehad in Nederland kunnen een verlenging van het examen Nederlands krijgen van een half uur (aanvraag met als bewijslast een DVC Verklaring Nederlands NT2). Na 6 jaar onderwijs vervalt deze voorziening (einddatum Osiris).					
Ander maatwerk is mogelijk na overleg met de CVTE; bijvoorbeeld bij een zeer zware lichamelijke beperking.					

(*) Gebarentolk mag ingezet worden om de procesgang bij een toets of examen te vertalen en de tolk mag tijdens mondelinge toetsen conform de suggesties in de publicatie 'Handreiking mondelinge taalexamens voor auditief beperkte leerlingen in het mbo' worden ingezet. De gebarentolk geeft geen inhoudelijke bijdrage tijdens de uitvoering van het examen.

(**) Als een toetsruimte nodig is zonder afleiders moet door de examencommissie overlegd worden met de organisatie van de examens om op een specifiek moment de toetsruimte te reserveren. Dit is beperkt mogelijk.

Beleid verleende hulpmiddelen bij beperkingen

Examens rekenen Coöperatie IE rekenen: m.i.v. cohort 2022-2023	Dyslexie	Dys- calculie	Ernstige reken- problemen	Visuele beper- king	Auditieve beperking	ESM en TOS	Autisme Spectrum	Aantoon- bare concentratie- problemen
Aanvullende rekenkaart								
Maatwerk koptelefoon Let op: zelf aanschaffen								
Koptelefoon (noise cancelling) Let op: zelf aanschaffen								
Verklanking								
Groter beeldscherm								
Gebarentolk (*)								
Aanwijzing of benoeming van kleuren door toezichthouder bij kleurenblindheid								
Examen voor blinden / slechtzienden, het zogeneten BSZ examens								
Toetsruimte zonder afleiders (**)								
Koptelefoon met muziek (niet bij luisteropdrachten) Let op: zelf aanschaffen								
Wennen aan examenzaal								
Ondertiteling bij film/audio								
Deelexamens. (afname deelexamen A en B in dezelfde afnameperiode)								
Engelstalige versie (***)								
Bij het coöperatie examens rekenen is voor alle kandidaten het gebruik van een rekenmachine toegestaan.								

(*) Gebarentolk mag ingezet worden om de procesgang bij een toets of examens te vertalen en de tolk mag tijdens mondelinge toetsen conform de suggesties in de publicatie 'Handreiking mondelinge taalexamens voor auditief beperkte leerlingen in het mbo' worden ingezet. De gebarentolk geeft geen inhoudelijke bijdrage tijdens de uitvoering van het examens.

(**) Als een toetsruimte nodig is zonder afleiders moet door de examencommissie overlegd worden met de organisatie van de examens om op een specifiek moment de toetsruimte te reserveren. Dit is beperkt mogelijk.

(***) Anderstaligen die ten hoogste 6 jaar onderwijs hebben gehad in Nederland kunnen een Engelstalige versie van het rekenexamen aanvragen (met als bewijslast een DVC Verklaring Nederlands NT2). Dit is niet van toepassing op Educatie (voorheen Onderwijsroute).

Beleid verleende hulpmiddelen bij beperkingen

Instellingsexamens	Dyslexie	Visuele beperking	Auditieve beperking	ESM en TOS	Autisme Spectrum
Extra tijd maximaal half uur (25%)					
Verklanking: spraaksynthese, mondeling toetsen, Daisy, voorlezen					
Groter beeldscherm					
Aangepast lettertype					
Aangepaste lettergrootte					
Grootschrift A3					
Braille leesregel (met Word)					
Laptop of computer met spellingcorrector					
Toetsen op gekleurd papier					
Koptelefoon met muziek. Let op: zelf aanschaffen					
Wennen aan examenzaal					
Gebarentolk (*)					
Maatwerk koptelefoon. Let op: zelf aanschaffen					
Koptelefoon (noise cancelling). Let op: zelf aanschaffen					
Toetsruimte zonder afleiders (**)					
Anderstaligen die ten hoogste 6 jaar onderwijs hebben gehad in Nederland kunnen daar waar mogelijk een verlenging van de instellingsexamens krijgen van maximaal een half uur (25%) (aanvraag met als bewijslast een DVC Verklaring Nederlands NT2). Na 6 jaar onderwijs vervalt deze voorziening (einddatum Osiris).					
Als Da Vinci hebben we afgesproken dat voorzieningen die we mogelijk maken bij examens ook gebruikt moeten kunnen worden in het voorafgaande onderwijs; tijdens de les en bij toetsing !!					

(*) Gebarentolk mag ingezet worden om de procesgang bij een toets of examen te vertalen en de tolk mag tijdens mondelinge toetsen conform de suggesties in de publicatie 'Handreiking mondelinge taalexamens voor auditief beperkte leerlingen in het mbo' worden ingezet. De gebarentolk geeft geen inhoudelijke bijdrage tijdens de uitvoering van het examen.

(**) Als een toetsruimte nodig is zonder afleiders moet door de examencommissie overlegd worden met de organisatie van de examens om op een specifiek moment de toetsruimte te reserveren. Dit is beperkt mogelijk.

Generieke afspraken

Student mag gebruik maken van onderstaande papieren woordenboeken zonder aanvraag, kennisexamens uitgezonderd (woordenboeken zelf meenemen)

- Verklarend woordenboek Nederlands (1-delig)
- Vertalend woordenboek Nederlands-thuis taal of Engels-thuis taal (en andersom)

Alleen voor een bijzonder woordenboek, bijvoorbeeld beeldwoordenboek, doet de student een aanvraag bij de examencommissie. Een digitaal woordenboek is nooit toegestaan.

Bijlagen

1. Interne verklaring aanvraag
2. NT2 verklaring

Bijlage 1: formulier interne verklaring

Interne verklaring

Onderliggend stuk t.b.v. aanvraag Voorzieningen examinering

Deze verklaring kan worden ingezet, wanneer een student (nog) geen formele diagnose/ deskundigenrapportage kan overleggen (noodzakelijk bij een niet-zintuigelijke / niet-lichamelijke leerbeperking). Tevens hulpmiddel om de aangevraagde voorzieningen te onderbouwen richting examencommissie.

Naam student*:	
OV nummer:	
Opleiding:	
Sector:	
LEERBEPERKING	
Wat is de situatie? Om welke beperking gaat het? Is er extra ondersteuning vanuit de zorg?	
EXTRA ONDERBOUWING AANGEVRAAGDE VOORZIENINGEN	
Welke voorzieningen zijn helpend. Zijn dit voorzieningen buiten 'Beleid DVC' om (maatwerk)? Wat kan school/student zelf aan ondersteunende middelen inzetten. Overleg met begeleidingscoördinator / Studiecoach ter afstemming onderwijs.	
Naam begeleidingscoördinator / studiecoach:	Handtekening:
Datum:	

**Deze verklaring is opgesteld in overeenstemming met de student en mag derhalve worden opgenomen in het studentinformatiesysteem Osiris t.b.v. ondersteuning/begeleiding*

Bijlage 2: NT2-verklaring

Verklaring NT2

voor extra voorzieningen bij toetsing en examinering

Ik,

(naam student)

(studentnummer)

(opleiding en klascode)

Verklaar, dat ik niet in Nederland ben geboren en nog géén 6 jaar onderwijs hebt gevolgd in Nederland.

Ik heb wel het volgende onderwijs gevolgd (in Nederland): _____

(plaatsnaam)

(datum)

(handtekening student)

Dit formulier wordt ingeleverd via Zaak Voorzieningen in Osiris door de studiecoach/BeCo/Passend onderwijs bij de examencommissie (downloaden als Bewijsstuk voorziening). De voorzieningen worden door de examencommissie toegekend.

Voor NT2 betekent dit:

- extra tijd voor de Centrale Examens (CE) Nederlands en Engels (max. 30 minuten);
- GEEN extra tijd voor het nieuwe Rekenexamen Mbo niveau-1/2/3/4 (cohort 2022 en verder). Hier zit standaard al extra tijd bij in;
- extra tijd voor formatieve toetsen en Instellingsexamens (max. 30 min, code FTIE Extra tijd).

STUDENT MAG ALTIJD GEBRUIK MAKEN VAN ONDERSTAANDE PAPIEREN

WOORDENBOEKEN ZONDER AANVRAAG (ZELF MEENEMEN):

- verklarend woordenboek Nederlands (1-delig);
- vertalend woordenboek Nederlands-thuis taal of Engels-thuis taal (en andersom) voor Centrale Examens Nederlands/Engels/Rekenen en alle FTIE (formatieve toetsen en instellingsexamens).

Alleen voor een bijzonder woordenboek, bv beeldwoordenboek, doe je een aanvraag (code FTIE Maatwerk woordenboek en code CE Nederlands/Engels/Rekenen Maatwerk woordenboek).

Een digitaal woordenboek is nooit toegestaan.